

آموزش اصول خوانندگی و آواز پیرانی

محمد رضا سیدی

نشر ترنم

سرشناسه

سعیدی، محمدرضا، ۱۳۵۲-

Saeidi, Mohamad Reza

آموزش اصول خوانندگی و آواز ایرانی / محمدرضا سعیدی.

تهران: نشر ترفند، ۱۳۹۸.

۱۲۶ ص.

۹۷۸۶۰۰۵۹۶۳۹۱۵ : ریال ۵۰۰۰۰۰

فیفا

کتابنامه.

آوازخوانی

Singing

MT۸۲۰

۷۸۳

۵۷۵۳۷۸۴

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

و معیت فهرست نویسی

داشت.

موضوع

موضوع

رده بندی سگره

رده بندی دیوب

شماره کتابشناسی

آموزش اصول خوانندگی و آواز ایرانی

محمدرضا سعیدی

ویراستار و نمونه خوان فاطمه احمدی

طراح جلد و صفحه آرا مینا بیگی

نوبت چاپ اول ۱۳۹۸ • شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

قیمت ۵۰,۰۰۰ تومان همراه با CD

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۶۳-۹۱-۵

© حق چاپ: ۱۳۹۸، نشر ترفند

تلفن: ۰۹۱۲۰۳۸۰۸۶۸

نشر ترفند

آنچه در این کتاب می‌خوانید:

- ۷ بیوگرافی مؤلف
- ۹ مقدمه
- ۱۱ شرایط هم‌حی‌ی آواز
- ۱۳ شرایط تعلیم آواز
- ۱۵ بخش اول: رابطه‌ی طبیعی، محیط و شخصیت با صدا و آواز
- ۱۷ بخش دوم: شناخت فیزیولوژی، حنجره و روش‌های مراقبت از حنجره و صدا
- ۲۵ بخش سوم: ساختار صدا، آواز و دستگاه تنفس
- ۳۱ بخش چهارم: کشف صدای صحیح
- ۳۳ بخش پنجم: اصول تنفس صحیح در آواز (تکنیک نفس‌گیری)
- ۳۷ بخش ششم: صداسازی (پرورش صدا و حنجره)
- ۴۵ بخش هفتم: تکنیک‌ها و حالت‌های صدا
- ۶۷ بخش هشتم: شناخت مهم‌ترین عوامل موسیقایی در شعر فارسی
- ۷۵ بخش نهم: تقویت اندام‌های گفتار و تلفظ صحیح حروف فارسی
- ۸۵ بخش دهم: ترانه و تصنیف‌خوانی
- ۸۷ • پاره‌ی اول: ترانه‌ها و تصنیف‌ها
- ۱۰۹ • پاره‌ی دوم: آوانویسی کلام ترانه و تصنیف
- ۱۲۶ کتابنامه

هیچ کس در پیش خود چیزی نشد
هیچ آهن خنجر تیزی نشد
هیچ حلوائی نشد استادکار
تا که شاگرد شکرریزی نشد

مقدمه

دیرزمانی بود این جمله که «آواز ایرانی دارای تکنیک نیست و به صورت شفاهی و سینه به سینه آموزش داده می‌شود»، ذهنم را به خود مشغول کرده بود. با خود می‌اندیشیدم که آیا ممکن است هنری با این پیشینه و قدمت دارای تکنیک آموزش و اجرا نباشد؟ از این نگرانی در این زمینه مطالعات و تحقیقاتی را آغاز کردم و در طی این مسیر متوجه کمبود منابع مکتوب موسیقی شدم. با توجه به اینکه عمر موسیقی علمی ایران حدود صد سال بوده و هنوز جوان است و به آموزش دوره‌ی پایه و اصول مقدماتی آن ایرانی به صورت علمی و تکنیکی کمتر پرداخته شده است، نیاز کتابی در این زمینه بیش از پیش احساس می‌شود. برای آنکه بتوانم قدمی هرچند کوچک و در حد بضاعت خود در امر آموزش این رشته بردارم، کتاب حاضر را که حاصل سال مطالعه، تحقیق و تلاش در زمینه تدریس آواز ایرانی است، به نگارش در آوردم: تا که قبول افتد و که به نظر بیفتد...

این کتاب شامل ۱۰ بخش است و در آن به موضوعاتی چون: شناخت ساختار صدای انسان و رابطه‌ی آن با محیط پیرامون خود، کشف صدای صحیح و چگونگی مراقبت از صدا، صداساز، تمرینات تنفس‌گیری، شناخت موسیقی شعر، تقویت اندام‌های گفتار برای تلفظ صحیح حروف و ترانه و تصنیف، آشنایی با روی خط نت و آوانویسی، پرداخته شده است. در پایان دوره‌ی آموزشی این کتاب هنرجو باید از لحاظ تکنیک (فنون اجرا)، موزیکالیت (صدای موسیقایی)، سونوریت (صدای مطلوب)، دینامیک (ارائه نوانس و حال درونی ترانه و تصنیف) به اهداف زیر برسد:

- تبدیل صدای نامنظم به صدای منظم و رسیدن به صدای موسیقایی
- شناخت وسعت صدا و رسیدن به وسعت صدای مطلوب
- رسیدن به حجم و قدرت صدای مطلوب
- یختگی و تثبیت صدا
- شناخت گام‌های مختلف براساس وسعت صدای خود

- تقویت اعتماد به نفس و کسب جسارت و جرأت در خوانندگی و آواز
- استایل خوانندگی (فرم صحیح بدن در هنگام اجرا در حالت‌های نشسته و ایستاده)
- نت‌خوانی و سلفژ صحیح و شناخت خط ملودی از روی نت‌نویسی آهنگ
- وزن خوانی و درک صحیح ریتم در موسیقی
- رسیدن به تمرکز صحیح در خوانش
- کنترل صدا و تنفس در هنگام خوانش
- کنترل هیجان و اضطراب در هنگام خوانش
- استفاده درست از تکنیک‌ها و حالت‌های صدا در خوانش
- درک تصویر کلام و مفهوم شعر و تبدیل آن به تصویر بیان
- لحظ و بیان درست شعر در ترانه و تصنیف خوانی
- خوانش صحیح بدون استفاده از آهنگ با مترونوم
- خوانش صحیح از روی آهنگ بی کلام
- توانایی بیان احساسات در خوانش ترانه و تصنیف

از آنجایی که کتاب حاضر در سطح مقدماتی تهیه شده است و جامع و کامل نیست و همچنین با توجه به وجود منابع و مراجع دیگر در زمینه مباحث تئوری مقدماتی و مبانی موسیقی، مبانی صوت، گام‌ها و فواصل غربی و ایرانی، وزن خوانی و ریتم در موسیقی و... در این کتاب مجال پرداخت به تمام موارد ذکر شده نبوده، بایسته است مربیان و معلمین آواز برای درک این مفاهیم هنرجویان را یاری کنند؛ از این‌روی مراجعه به کتاب‌های زیر نیز پیشنهاد می‌شود:

- تئوری بنیادی موسیقی، پرویز منصوری
- نظری به موسیقی، روح‌اله خالقی
- ریتم در موسیقی، بهزاد مردانی
- وزن خوانی جلد ۱ و ۲، علی اکبر شکارچی

از مربیان آواز که این کتاب را مورد تفقد قرار داده‌اند سپاسگزاری می‌کنم و پیشنهاد می‌شود برای آموزش کتاب حاضر و پیش‌نیازهای آن دوره‌ای حدود دو سال را در نظر داشته باشند. هنرجو نیز می‌تواند بعد از به پایان رساندن تمرینات این کتاب با کمک معلم آواز خود با تمرینات مستمر و مفید به صورت آزمایشی یک ترانه و یا تصنیف در استودیو ضبط کرده و سپس آن را با همراهی گروه موسیقی هنرجویی در صحنه اجرا کند. آن دسته از هنرجویانی که صدایشان قابلیت اجرای ردیف آوازی ایران را داشته باشند با تشخیص معلم آوازشان می‌توانند فراگیری ردیف آوازی ایران را نیز آغاز کنند.

سخن آخر اینکه امید داریم این کتاب برای همه‌ی کسانی که به موسیقی و خوانندگی عشق می‌ورزند و شوق فراگیری این هنر والا را دارند، منبعی مفید بوده باشد و خواندن آواز را برایشان تسهیل کند.

محمدرضا سعیدی

زمستان ۱۳۹۷